1877. IX. évfolyam. 193. szám. Csütörtök, október 4.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám — „ 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: FŐ-PIACZ, VECSEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izben hirdetések, alku szerint a legelcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilttér“-en megjelenő közlemény öthasábos petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

Játszunk buvósdit!

— Politikai tréfa. —

Debreczen, okt. 4.

Elkezdtük a farsangot. Politikai egyéneink, a kik az ellenzékhez tartoznak, buvósdit játszanak. Csakhogy hordár ruhába öltözött-rendőrök őrzik őket éjjel, nappal.

Tény az, hogy Helfyhez négy „hordár“ ment az osztrák-magyar Tisza (Theisz) nevében kiállitott irással, s azon rendelettel, hogy őt őrizzék.

Erdélyben temérdek embert elfogtak, s ezek mindnyájan az ellenzékhez tartoznak.

Ma reggeli lapok azt mondják, hogy ez mind csak — t r é f a volt.

Tisza Kálmán azt mondja, hogy sem ő, sem az ő osztrák kiadása (Theisz) nem tud semmit a dologról. A képviselőház elnöke szintén „tudatlan“ ez ügyben. Ugy mondja.

Köszönjük alásan az ily tréfát.

De mi **most** nem szólunk ez ügyhöz többet. Mert hisz ebben a szép alkotmányos (a tréfálkodási kedvig boldog) országban egyátalában n e m é r e z z ü k magunkat b i z t o s s á g b a n az iránt, hogy **nézeteink őszinte elmondása** ne hozna ránk is oly következményt, mely szerint — „t r é f á b ó l“ — hordári zsákba öltözött rendőrök állanának őrt már holnap tollunk pályafutása felett.

Bocsánat, hogy a mi bizalmunk csak eddig terjed.

Mi már eleget játszottunk „magasabb szeszély folytán“ — „buvósdit.“ Nem kivánunk ujra ily megtiszteltetésben részesülni. Csak ugy hegedülünk, a hogy lehet.

Imádkozzunk a s z a b a d s á g istenének!

Polgártársak! Nem függetlenségi lapok után közöljük az alábbiakat. **Olvassátok el.** És lássátok, hogy ez a buvósdi játék — nem egészen tréfa.

Alkotmányos szabadságunk tükre.

— Ollózás nem függetlenségi lapokból. —

Budapest, okt. 3.

Tegnap este 6 órakor Helffy Ignác képv. ur lakásán, saját házában, a Kisfaludy-utca 14. sz. alatt n é g y h o r d á r jelent meg. Az egyik igy szólt a meglepett házi urhoz: „Mi mint hordárok vagyunk öltözve, de t i t k o s r e n d ő r ö k v a g y u n k, s Thaisz Elek ő nga azért küldött ide minket, hogy vigyázzunk a képv. urra. Mi ezt tehát megcselekeszszük.“ S ezzel elhelyezkedni akartak a szobában, Helffy nem tudta mire vélni a dolgot, kérdést tett hozzájok, irt a főkapitánynak, de s e m m i v á l a s z t s e m k a p o t t. Ha a szobából kilépett, két hordár utána ment, a másik kettő a házban maradt. Éjjelre a házi ur a négy hordár-rendőrnek a ház verendáját jelölte ki, bort adott nekik, s ot voltak egész éjjel ébren — vigyázva, hogy a házból senki el ne távozhassék. S midőn ma reggel Helffy a képv. házba indult, mind a n é g y h o r d á r u t á n a m e n t egészen a muzeumig. Igazolásukra nem tudtak mást előmutatni, mint egy i r á s t, melyre Helffy lakása volt följegyezve s alatta „T h a i s z E l e k“ neve. A dolog eléggé rejtélyes. A képviselőház mai ülésében Tisza kijelenté, hogy sem ő, sem a főkapitány nem rendelte el a Helffy feletti felügyeletet, az ülés folyama alatt a muzeum mellett álló négy hordár rendeletet vett, hogy eltávozzanak, a mi meg is történt. Tisza, amint a házban feleletét befejezte, a szélsőbal padsorába ült, s ott magyarázta Helffynek s Irányinak, hogy az egész ügyhöz semmi köze. De hát ki rendelte Helffyhez a titkos rendőröket, ki sérté meg a személyi szabadságot s a képv. immunitást? Talán megtudjuk; a miniszterelnök legalább megigérte, hogy az esetet nyomoztatja s a képv. háznak jelentést tesz. „P. N.“

*

A z e r d é l y i ü l d ö z é s e k mind nagyobb mérveket öltenek. Erdélyi képviselők beszélik, hogy már több mint h u s z e m b e r v a n e l f o g v a, sokan menekülnek és kerestetnek. Budapestre intézett s gyanusnak tartott **levelek feltöretnek**. A vaspályaállomásokon minden láda felnyittatik. E mellett még a mult héten **orosz waggonok**, h i v a t a l o s a n l e p e c s é t e l v e s z á l l i t o t t á k a k a d á l y t a l a n u l a **hadiszert** B r a s s ó b a s i n n é t oláh f u v a r o s o k v i t t é k **Oláhországba**. Ilyen az osztrák-magyar semlegesség, és a magyar kormány erélye. A z i z g a t o t t s á g a s z é k e l y f ö l d ö n e l k e s e r e d e t t é s á l t a l á n o s.

Tisza Kálmán tegnap déli 10 órakor hosszabban értekezett Thaisz Elek főkapitánynyal. Tegnap délután Thaisz főkapitánynak hosszabb értekezlete volt a defectiv rendőrökkel.

*

R e j t é l y e s h o r d á r o k. Egy furcsa eset hirével van tele a főváros; beszélik széltiben mindenütt, hol nevetve, hol bosszankodva, hol megrendithetlen komolysággal, a mint éppen jön. Beszélik az országgyülésen is; felszólalnak miatta, interpellálják a ház elnökét, a kormányt, csak ugy zug bele a terem és a folyosó egész a buffet-ig. A furcsa eset a következő: Tegnap este 6 órakor 4 darab hordár praesentálta magát Helfy Ignácz országos képviselő lakásán, s előmutatva egy lapot, melyre Thaisz főkapitány nevén a Helfy ur lakásának számán kivül egyéb feljegyezve nem volt, azt állitották, hogy ők a képviselő ur szemmel tartására vannak kiküldve, hogy azonban felőlük tetszése szerint járhat kelhet a képviselő ur. Megpróbálta. — Kiment sétálni, egyszersmind utba ejtve a főkapitány ur lakását, hogy a rejtély nyitjára jöjjön, de a főkapitányt nem találta otthon; a hordárok ketteje, kik magukat rendőröknek mondták, mindenütt nyomon követte tisztességes távolban a képviselő urat. Sőt állitólag a mai országos ülésre is elkisérték egész az országház kapujáig; kettő pedig Helfy ur lakása körül maradt „figyelő állásban.“

A mai országos ülés előtt Mocsáry képviselő ur tudomására hozta a ház elnökének az esetet, később nyilt ülésben is felszólalt, mire Tisza Kálmán kormányelnök ur kijelentette, miszerint az esetről a kormánynak nincs tudomása, s ha valami történt, ez nem a kormány rendeletére történt; s egyszersmind azt se gondolja a kormány, hogy a főkapitány rendeletére vagy tudtával esett volna az eset.

Ezzel tehát annyi tisztába volna hozva, hogy a H e l f y ur esete nem komoly. Széltiben tréfáról beszélnek, melyre az eszmét Helfy Ignácz urnak tegnapi nyilatkozata adta volna. Ez azonbon tisztába hozva még nincs; mindenesetre tisztába hozandó, akárki engedte is meg magának ezt a kissé esetlen tréfát, melyről egyébiránt azt halljuk, hogy B a l d á c s i báróra is ki volt terjesztve. A báró ur lakására nem mentek ugyan hordárok, de állitólag egész éjjel strázsálták a házát. (Még az „Ellenőr“ is igy beszél.)

Hogy is állunk?

— A törvényhozási teremből. —

(**Oct. 3.**)

Mocsáry Lajos: T. ház! Mielőtt a napirendre térnénk, egy fontos esetet leszek bátor a t. ház engedelmével tudomására juttatni, illetőleg arra vonatkozó intézkedések megtételére fölkéri.

Az eset olyan, hogy e háznak törvényes állását, illetőleg a képviselői immunitást igen közelről érdekli.

Tegnap este hat óra tájban e ház egyik tagjának, Helfy Ignácznak házánál megjelent négy egyén hordár ruhába öltözve. Midőn a képviselő ur ezen egyéneket megjelenésük czélja iránt kérdezte, azt válaszolták, hogy ők a városházról küldettek oda.

További kérdezősködésre kijelentették, hogy ők rendőri közegek s a főkapitány utasitása következtében jöttek, egy papirt mutatván elő, melyen nem volt egyéb, mint a főkapitány nevének aláirása s a képviselő lakásának száma.

A képviselő megkérdezte a rendőröket, vajjon meg van-e ő akadályaztatva abban, hogy házát elhagyhassa. Mielőtt azonban a házát elhagyta volna, egy levelet intézett a rendőrfőkapitányhoz, melyben ez eljárás indokát tudakolta. A rendőr-főkapitánytól ez irásbeli megkeresésére sem tegnap este, sem mostanig semmiféle felelet vagy felvilágositás nem érkezett. Midőn a képviselő ur lakását elhagyta, a négy rendőr közül kettő minden lépten, nyomról-nyomra kisérte, a másik kettő a háznál maradt.

A képviselő ur kimenetelének ideje alatt kisérletet tett az iránt, hogy magát a rendőrfőkapitánynyal személyes érintkezésbe tegye, azonban a rendőr-főkapitánynyal, bár több helyütt keseste, nem találkozhatott.

Én, azt hiszem, t. ház, hogy az, hogy idegen hivatlan egyének ekkép tolakodnak be valakinek házába, átalában a személyes polgári szabadsággal nem fér össze és sulyos sérelmét képezi a képviselői immunitásnak. Mert kétségtelen hogy e rendőri eljárás a képviselő urat személyes szabadságában korlátozza, ilyent pedig elkövetni bármiféle hatóságnak a képviselőháztól kikért előleges engedély nélkül nem szabad.

Én, t. ház, ezen sulyos eset iránt ez alkalommal inditványt tenni és a t. házat más határozatra felhivni nem kivánom, mint arra, hogy méltóztassék oda utasitani a ház t. elnökét: szerezzen magának tudomást ez ügy természetéről és arról, hogy ki volt az, ki a képviselő ur irányában ezen tényt, ezen merényletet elkövette s ez által a képviselői immunitás sat. ház törvényes állása ellen oly sulyosan vétett. Méltóztassék a t. ház oda utasitani a t. elnök urat, hogy mihelyt a dologról kellő tudomást szerzett magának, — ha különben nem tartatnék is más tárgyak miatt ülés, — mégis hivjon össze ülést, hogy a t. háznak alkalma legyen az ez esetben szükséges intézkedéseket megtenni s egyszersmind méltóztassék oda utasitani a t. elnök urat, hogy addig is, mig a ház maga fog intézkedni, hasonló esetek ellenében a maga részéről a képviselőház jogainak s a képviselők immunitásának megóvására a szükséges intézkedéseket tegye meg. (Élénk helyeslések.)

*

Tisza Kálmán miniszterelnök: A házban megjelenvén, a t. elnök ur által értesültem a most előadott esetről, és a t. háznak is csak azt nyilvánithatom, a mit az elnök urnak nyilvánitottam, a mi abból áll, hogy biztositsam, hogy az, a mi — mint mondatik — történt, miniszteri rendeletre bizonyára nem történt, sőt meg vagyok róla győződve előzetesen is, magának a városi főkapitánynak rendeletére sem történt. Hogy hogyan történt, mikép történt, bizonynyal annak végére járni szükséges. Én most csak arra kérem a t. házat, méltóztassék abban megnyugodni, hogy én a dolognak azonnal alaposan végére járván, a ház t. elnökét hivatalosan fogom értesiteni, hogy mi és mikép történt. (Általános helyeslés.)

*

Elnök (Ghyczy K.) Ha a t. ház ebben megnyugodni méltóztatik, ez alkalommal talán más határozathozatal nem szükséges, minthogy elváratik az, hogy a miniszter ur azt, a mit kijeletett, mielőbb teljesitse.

A t. képviselő ur előadásának második része az volt, hogy a képviselői jogok megőrzése végett hasonló esetek ellenében a szükséges intézkedéseket részemről tegyem meg. Én e tekintetben legfeljebb az illető hatósághoz irhatnék az iránt, hogy a képviselői jogok minden tekintetben épen tartassanak; ha nem azt gondolom, hogy miután ezt maga a törvény is rendeli, talán inkább törvény rendeletét g y e n g i t e n é az, ha én ez irányban valami felszólitást intéznék a hatósághoz. (Helyeslés.) Ha azonban a t. ház ugy méltóztatik elrendelni, én felszólitást fogok intézni az illető hatósághoz. Egyéb az én körömhöz nem tartozik.

Ismétlem, ugy vélekedem, hogy miután a törvény is eléggé óvja a képviselő urnak immunitását, talán további intézkedésig be lehet várni, a mit a miniszterelnök ur nekem e tárgyban tudomásra fog hozni, s én a tisztelt ház elé fogok terjeszteni. (Helyeslés.)

Helfy Ignácz: Tegnap bejegyzett ugyan egy interpellaciót az erdélyi eseméények tárgyában: a vele tegnap történtek után azonban mindaddig, mig az ügy el nem intéztetik s neki elégtétel nem adatik, nem érzi magát független képviselőnek s ennélfogva kéri, hogy interpellációját később tehesse meg.

*

Tisza Kálmán: Óvast tesz az ellen, mintha Helfy, mikor helyét e házban elfoglalhatja személyes szabadságában s képviselői immunitásában sértve lenne.

Egyébiránt — igy folytatja — még ujból is biztosithatom a t. képviselő urat, — nem szólva az előadatokról, melyekről nem tudok szólni, — mondom, biztosithatom a t. képviselő urat saját felelősségem alatt, hogy, ha történt volna is valami, ezenperctől fogva oly szabadnak érezhefi magát, mint bárki széles e világon. (Helyeslés a középen, mozgás balról.)

NYILT LEVÉL

Helffy Ignácz képviselő urhoz.

Debreczen, okt. 4.

Képviselő ur! Magán levelet szándékoztunk Önhöz intézni, de nem merészkedünk az ujabb események folytán.

Tehát itt kérjük fel nyilvánosan, — ha ugyan lapunkat is megengedik Önhöz jutni, — hogy méltóztassék a rendőrség ujabb viselt dolgairól s az őrizet alá helyezésről a „Debreczen“ olvasóit közvetlen értesiteni.

Itt a kedélyek izgatottak. Csillapitni kell, ha lehet. Vagy indokoljuk az ügyet.

Hazafias tisztelettel kérjük Önnek becses válaszát.

A „Debreczen“ olvasói nevében:

A „Debreczen“ szerkesztősége.

— **Megint a tengeri kigyó.** A kormány, a képviselőház munka-progjamjába ismét felkivánja vétetni a szerencsétlen kiegyezési javaslatok tárgyalását. Mire ennek vége lesz, bizonyára mindnyájan Mathusálemek leszünk!

— **Ne bántsd a magyart.** Kolozsmegye elhatározta, hogy hivatalos megyei közlönyt fog alapitani. E terv. ellen dr. Szilasi Gergely polemizált, kijelentvén, hogy ő e vállalathoz csak ugy járul, ha román nyelven is megfog a lap jelenni. Ugyan miért nem megy ez az ur alkotmányos polgárnak a „boldog“ Romániába?

Városi törvényhatóság.

— Rendkivüli bizottsági közgyülés. —

Debreczen, szept. 4.

Miskolczy Lajos főispán $^{3}/_{4}10$ órakor megnyitotta a gyülést.

Főjegyző, miután felolvasta a mai gyülés tárgysorozatát, felolvasta egyszersmind a nagyerdőre vezető utnak makadamszerü burkolattal ellátása tárgyában hozott tanácsi véleményt, melyszerint a makadamszerü utnak költségei a városi erdőségek makktermésének reménységen felüli jövedelméből fognak fedeztetni.

A makadamirozás összesen 12 ezer forintba fog kerülni, s a vállalkozókkal a megállapodás a fizetésre nézve ugy történik, hogy a folyó évben 4000 frt fizettetik ki; 1878-ban ismét 4000 frt. A hátralevő négyezer forint pedig két részre osztva az 1879 és 1880-dik évben fog kiadatni a vállalkozóknak.

A tanácsnak ezen előterjesztését a közgyülés egyhangulag elfogadta.

Következett a kiosztott bellegelő föld hitelesitésének kérdése. E tárgyban többféle irányban terjedett a vitatkozás, különösen a készitendő 3 térképről folyt hevesen a szóharcz, melynek végre is eredménye az lett, hogy a térképek elkészitésére 1200 frt szavaztatott meg, mely összeg azonban csak akkor adatik ki, ha a munkálat teljesen elkészül.

A kiosztott bellegelő földre kivetett adó elfogadtatott.

Végül egy a tárgysorozatba ugyan fel nem vett, s a Guti erdőségre vonatkozó miniszteri rendelet olvastatott fel, mely tudomásul vétetett.

— **BUDAPESTI HIREK. Sental György** országgyülési képviselő, a független szabadelvü párt egyik tagja Nyitrán szélhüdésben meghalt. **A lóvonatu** vasut egy a Stern-féle szeszgyárban dolgozó munkás 6 éves kis fiát elgázolta. A kis fiu azonnal meghalt. **Petró József** kőmives összeveszett nejével s ezért bekisértetett. Utközben a rendőrt is megverte s elszökött, látva azonban, hogy üldözik, a Dunának futott, bele ugrott s elmerült. **József** főherczeg fiai nevelője Holdházy János a győri papnövelde igazgatója lett. **A zálogházban** elzálogosittatott 241,783 frt áru tárgy. Kiváltatott 286,976 frt. értékü tárgy.

Igazságszolgáltatásunk.

— Nyomoreszk. —

Debreczen, okt. hó.

(Folytatás.)

Még eddig csak hagyján! Érthető a dolog, hanem most jön már aztán a java!

Felperesi ügyvéd a helyszinére felső Sz. th. községbe kitüzött árverésre egy napi, részint vasuton, részint tengelyen tett hosszu fáradtságos és sok költséggel járó utazás után megérkezvén, a vele egyidejüleg érkezett végrehajtóval hozzáfognak az árveréshez; azaz csak szándékoztak hozzáfogni, ha t. i. lett volna mit árverelni, mert a biztositási végrehajtásilag előzetesen lefoglalt, s mintegy 1235

A templomrabló.

— Elbeszélés. —

I. Leopold szomoru emlékezetü uralkodása idejében Németország Hildesheim nevü helységében lakott egy szegény mester ember: Walter. Jövedelme, miből elélhetett volna, igen szük volt; a czéhbe bejutni nem tudott, hogy tehát legalább polgári jogot nyerhessen, házasságra lépett ugyanazon helységben egy bár nem gazdag szeretetre méltó özvegygyel, ki szivjósága mellett alig birt mással, legfeljebb még négy kiskoru neveletlen gyermekkel, ha ugyan ezt is lehet birtoknak számitani. Walter tehát nagyon természetes nem a legragyogóbb anyagi viszonyok között élhetett. Már különben is öreges s gyöngélkedő nejét szeretetteljesen kimélte s nem igen kényszeritette dolgozni, bár a közös erővel munkálkodás nagyon elfért volna; mostoha gyermekeit ugy szerette, mintha sajátjai lettek volna, reggeltől napestig dolgozott arczának verejtékével, csakhogy szeretett családját fentarthassa.

Ernyedetlen szorgalma és fáradhatlan munkássága daczára azonban, — gyakran nem birta övéinek a mindennapi falatot sem megszerezni, annál kevésbé őket tisztességes ruházattal ellátni. Szegény Walter az adóval is már több éven át hátrányban maradván, e miatt eleintén megintve, majd fenyegetve exequalva lőn s most végre börtönbe vettetett.

Most még nagyobb lehetetlenség volt a szegény emberre nézve akár családjának nyomasztó szükségleteinek, akár a törvény hatalom jogos követeléseinek eleget tenni. Mostoha sorsa fölött fájdalmasan elgondolkozva ült igy egyszer börtöne ablakánál, fejét busan kezére hajtva, midőn az utczán több ládákkal terhelt kocsit lát lassan elvonulni.

Megkérdezte a börtönőrt, hogy miféle tárgyakat szállitanak abban. — A börtönőr azt felelé, hogy az az egyházi kincstár pénze; most a főtemplomba szállittatik, hol ezután eltéve leend.

„Hej barátom! — tevé hozzá — ha mi annak a két vasas ládának, — a melyeket ott visznek, a tartalmát magunk közt megoszthatnánk, mindkettőnkön segitve lenne!

— Hogyhogy? — kérdezé meglepetéssel Walter és meredten tekint a börtönőrre.

— Hát ugy, hogy tele vannak azok a ládák aranynyal meg ezüsttel. Töméntelen sok pénz, mind a templom kincstáráé.

Mihelyt magára hagyta a foglyot őre, a felizgatott képzelet ezer meg ezer gondolatot és tervet hozott hullámzó mozgásba lelkében. Családjának nyomora; az ő jelen sanyaru sorsa; a mindnyájukra bizton bekövetkezendő inség, mely még aggasztóbb mérvben fogja felütni siri tanyáját, ha ő a börtönből kibocsáttatni fog; elkeseredése az embereknek a természet javaiban oly igazságtalan, oly egyenlőtlen mértékben való részesülésén, hogy ennek folytán a szegényebb rendesen alá van vetve a gazdagok gőgjének és kegyetlenkedéseinek: mindez érzelmek ijjesztő rémképekben furiákként lebegtek szemei előtt. Kétségbeesés, fájdalom és elkeseredés dultak keblében és mindezt azon pénzesládák okozták, a melyek a templom négy kopasz fala által valának elrejtendők.

— Ha kiszabadulok ujra kezdjem a kinlódást? ujra küzködjem az élet nyomorával? — kiáltott fel. — Keserüséggel teli szivvel feküdjem este le, és a megélhetés ijjesztő aggodalmai rázzanak fel reggel?! Hisz jobb akkor meghalni, mintily sanyaruan tengeni az életet tovább is. — „Mindkettőnkön segitve lenne“ mormogá rövid szünet után. — Jó, én megfogom kisérteni, legyen a következménye bármi rosz; az isten bizonyára egy ily árva elhagyatott teremtésnek, nem fogja sulyos bünül felróvni.

Börtönéből nehány nap mulva kiszabadult a törvény azon parancsoló meghagyásával, — hogy adóbeli tartozását egy bizonyos határidő alatt lefizetni köteleztetik; mert ellenkező esetben ujra be fog záratni.

Midőn Walter családjához belépett, neje az átszenvedett inségtől halvány arczczal jött eléje, a gyermekek pedig éhségtől gyötrötten siránkozva, ennivalót kérve fogták körül. Földre sütött szemekkel, némán nyujtá át nejének azon pár krajczárt, — melyet a börtönben nehány könyörülő embertársa neki alamizsnaként adott.

Ezen időtől fogva komoran, gondolataiban mélyen elmerülve járt fel- s alá házában; nem ment sehova. Minden társaságtól elvonult, a minek okául polgártársai a szenvedett gyalázatból kifolyó szégyenérzetet tartották.

Egy éjjel Walter, midőn neje s gyermekei már mély álomban szenderegtek, lassan fölkelt nyughelyéről, lámpást, feszitő-rudat és kalapácsot vett magához, hogy már régóta érlelt tervét, a templomi kincstár feltörését s meglopását végrehajtsa. Epen zord, esős idő volt; az éj sötét mint a korom s az utczákon egy lélek se járt.

Midőn a templom ajtajához ért, épen éjfélt ütött az óra. Fölhasználta az óra ütései által előidézett kongásokat, az ő eszközei alatt is kongott a templom tágas belsejét elzáró nehéz ajtó s mire az óra a végsőt üté, a templom ajtó is csikorogva megnyilt.

Most elővevé lámpását, meggyujtá azt s lábujhegyen a félelemtől elfojtott lélegzettel közeledett a sekrestyéhez; az eső vadul csapdosá a magas gótmeszésü ablakokat; időnként nagyot dördült az ég, mire tompa kongásban válaszolt a szentély sötét ürege.

A mint az erőszakkal megnyitott sekrestyébe lépett, több ládát látott Walter maga előtt, egyiksem hasonlitott azokhoz, minőkre a börtönőr akkor rámutatott.

Balról egy faliajtó tünt fel szemei elé, mindjárt gondolá, hogy e mögött kell a kincsnek elrejtve lenni.

A fali-ajtót könnyen megnyitotta, ámde mögötte még egy másikat, egy vastag pánttal és óriási lakattal biztositott vasajtót talált.

Eszközei azonban e legyőzhetlennek vélt gáton is diadalmaskodtak. Az óriás lakat megtörve, a vaspánt elmozditva lett.

Ekkor hirtelen lassu moraj üti meg füleit. Remegve nézett maga mögé, azt hitte, hogy a kriptály valamelyik halottja lép felé csoszogó léptekkel őt szentségtörő munkájától visszariasztandó. Egyszer csak elalszik lámpása, fején borzasztó ütést érez s eszmétlenül rogyik a földre. Mindez egy pillanat müve volt.

Midőn Walter ájultságából, mely különben inkább a gonosz lelkiismeret mint külső erőszak hatása volt, föleszmélt, lassan körültekintett. Sokáig hallgatódzott, lélekzetét visszafojtá, egész testében reszketett s szive hangosan dobogott. De midőn a künn duló fergeteg moraján kivül más zajt maga körül nem vett észre, félénk körültekintgetések közt ismét meggyujtá lámpását.

(Foly. köv.)

frtra becsült ingóságok — lovak, tehenek, ökrök, és szekerek stb. — mind egy lábig és szálig gazdástul együtt elpárologtak; egy szóval elsikkasztattak. Felperes ügyvéde e miatt kénytelen volt alperes 56 köblös földén létezett, felerészben tengeri, felerészben buzavetésből álló függő termésére folytatólagos kielégitési végrehajtást intézni, és egyuttal a sikkasztás tényéért a végrehajtási jegyzőkönyvben alperes ellen a fenyitő vizsgálatot is elrendeltetni kérte, és miután zárgondnokul alkalmas egyén se található, se vállalkozó nem volt: — a lefoglalt ingóságokat illetve függő termést akarva nem akarva ujjolag alperes kezei közt kellett hagynia. Végrehajtást szenvedett alperes ezen eljárás ellen ismételve semmiségi panaszt adott be, mely a felterjesztési, a nagyméltóságu magy. kir. Curia mint semmitőszéknél lett elintézési és felperesi ügyvéddel lett közlési időt összevéve, mintegy öt hónapi egér utat adott alperesnek ismét.

Igaz ugyan, hogy alperes semmiségi panaszával el lett utasitva és a semmitőszék ezen határozata folytán az é...i kir. járásbiróság a végrehajtási ügyiratokat további eljárás végett kebelbeli végrehajtójának az 1876-ik évi augusztus havában ismételve kiadta: utóbbi azonban mégis csak négy hó elteltével, azaz ugyanez évi deczember hó 11-ik napjára tüzött az árverésre ujabb határidőt, minek folytán alperes csaknem négy havi haladéki időt nyert megint. De menjünk tovább.

Ujolag kilévén tüzve az 1876-ik évi deczember hó 11-ik napjára az árverés, azt hinné az ember, hogy no most már csak megkapja szegény felperes követelését, — mely már a kamatokat és perköltségeket is számitva csak nem 1200 frtra szaporodott. — Ha hó, nem oda Buda! alperes ezen árverésre tüző végzés ellen is semmiségi panaszt adott be, s az é...i kir. járásbiróság egészen törvénybe ütköző módon elfogadva azt, a további joglépéseket beszüntette, minél fogva alperes adóssága felől immáron ez idő szerint mint egy tiz hónapja, hogy nyugodtan alszik, mert azon felül, hogy az eljáró megkeresett kir. járásbiróság a legutóbb árverést rendelő végzés ellen alperesi részről beadott semmiségi panasz be, vagy be nem adásáról, annak mikor történt felterjesztéséről, végre miképpen történt elintézéséről, végre miképpen történt el, vagy el nem intézéséről 10 teljes hónapon keresztül a felperesi ügyvédet soha nem értesitette; azon felül mondom az időközben beadott felperesi sürgetésekre rá sem hederitve, azokat adacta hajigálja. — Ily eljárás mellett aztán alperes adóssága felől nyugodtan alhatik továbbra is, nyugalmát nem háborgatja senki és ha mégis arra kerülne a sor, hogy ellene megint árverés tüzetnék ki egy pár sorban irt semmiségi panasz habár törvénybe ütközőleg is, megteszi a kellő hatást. Igy a végtelenségig!

(Folytatjuk.)

Szinházi csarnok.

„Egy óráig Ausztria császára." „A szép Galathea."

Debreczen, okt. 4.

Tegnap adatott „Egy óráig Ausztria császára" cimü vigjáték. Szerzője nem tudatik. Aranyossi lépett föl József főherczeg szerepében. Előadása egyhangu volt, semmi érzelmet ki nem fejező. Beszédjét pedig a gyorsaság miatt alig érthettük meg.

Vezéri a gyóntató papot játszá. Vezérit már régóta ismeri közönségünk. Ez alkalomból kitünően személyesité a jezsuitát. Remekül mutatá be a tettetés, álszenteskedés legkitünőbb jellegét — az osztrák udvarra mindég nagy hatást gyakorló — jezsuita papot. Azon jelenetét, midőn leálarczoztatik, viharos taps követé.

Foltényiné mint Mária Therézia, valóban királynői alak volt.

Törökné — mint mindég — szépen játszott. A „szép Galathea" czimszerepét Nyilvay Irma k. a. játszá.

Nyilvay gyönyörüen énekelt. Csupán azon megjegyzésünk van, hogy szobrot, még tán parodiában sem képzelhetünk uszályos ruhában. —

Alszeghy Ilona k. a. és Lánczy Gyula kielégitőleg játszottak.

Foltényi Midas szerepében a régi jó volt.

Közönség ismét igen csekély.

Csatatér.

— Muszka-török háboru. —

Az ázsiai hareztérről is adott már tudósitást magáról a derék Muktár basa. Egy sürgönyében ezeket jelenti;

Az oroszok, miután 8 zászlóalj gyalogsággal és nyolcz ágyuval átkeltek az Árpa-Tsain; megtámadták a Ganadjuvani positiót. Öt órai harcz után az oroszok meverettek. 800 halottat hagytak a csatatéren és kénytelenek voltak a folyón visszamenni. Ugyanekkor a török jobb szárnyon is volt harcz; itt 4 zászlóaly gyalogsággal, három lovasezreddel és két üteggel intéztek támadást de szintén nagy veszteségekkel vissza verettek.

*

A Dobrudsában is volt harcz!

Manzin orosz tábornok 6000 emberrel Bazadsik-ellen kémszemlét tartott; de 2000 ember veszteséggel visszaüzetett.

*

Miklós nagy herczeg mellé a czár adlatusul grf. Kotczebue tábornokot adta, a hires vigjáték iró fiát. Igaz ugyan, hogy ideiglenesen Miklós marad a fővezér, de Kotczebue kezében lesz a főparancsnoki hatalom.

— **VIDÈKI HIREK. A török** sebesültek javára Érsekujvárról ötvenhét kiló tépést gyüjtöttek. **Szegeden** a dalárda hangversenyt tartott. A dalárdisták mind török fezben jelentek meg s a dalárda a török magyar indulót kezdé meg magyar szöveggel, mit a közönség zajos tapssal fogadott. **Burkus** József székesfehérvári lakos aziránt folyamodott a belügyminiszterhez, hogy engedtessék meg neki „Török"-re változtatni nevét. **Gömör** megye területén a vaddisznók rendkivül elszaporodtak. A tengeriben s burgonyában roppant károkatt tesznek.

UJDONSAGOK.

* **Városi rendkivüli közgyülés** tartatik szombaton okt. 6-án délelőtt 10 órakor. Tárgy: A kaszálóbirtokosok makkoltatási ügye.

* **Az athletikai club** müködő tagjai arról tudósittatnak, hogy a gyakorlati és vivóórák f. hónap elseje óta folynak, miért is ezennel az órák rendes látogatására általam hivatali tisztemnél fogva felszólittatnak. Kedden és csütörtökön d. u. 6-7-ig az athletikai ugyanazon napokon d. u. 7-8-ig pedig a vivóórák tartatnak. A vivó év f. hó 31-dikén letelvén az uj vivó évre e hó folytán Örvényi Vilmos müvezetőnél ujabb aláirások eszközölhetők. A mult hónapban tartott választmányi gyülésben mindazon tagokra kik tagsági és vivási dijakat többszöri felszólitás daczára a mai napon sem fizették még be Holvay Gyula pérztárnoknál, azon határozat hozatott, hogy a dijak behajtásával egyleti ügyvéd Vadon Sándor bizatik meg. Az illetők a kellemetlenségek elháritása tekintetéből ujra de utoljára szólittatnak fel kötelezettségöknek teljesitésére. Debreczen 1877. okt. 4. Varga Lajos elnök.

* **„A templomrabló"** czim alatt egy érdekes elbeszélést nyujtunk lapunk mai számával a szépirodalmat kedvellő olvasóinknak azon megjegyzéssel, hogy az elbeszélés bár nem alkot önálló müvet, mert egy legujabban megjelent jeles német regény („Bund der Rache") egyik episodjának magyarra áttétele; de azért önállólag a nagy regény többi részletének ösmerete nélkül is tökéletesen élvezhető. Ajánljuk olvasóink figyelmébe. (H. S.)

* **A „kereskedő ifjak önképző egylete"** tagjainak örömmel sietünk tudtukra adni, hogy Temesváry Lajos szinigazgató ur az egylet iránti meleg rokonszenvtől indittatva, a támlásszékek és zártszékek árát a bérleti előadásokra az egylet tagjai részére tetemesen lejebb szállitotta. — Midőn az igazgató ur e nagylelkűségeért legmelegebb köszönetünket a nyilvánoság utján is kifejezzük, tudatjuk a tagokkal, hogy utalványok e leszállitott áru jegyekre már vasárnap s ezután minden vasárnap déli 11—12 óra közt az egyleti helyiségben megszerezhetők. Debreczen, 1877. október 4-én, a választmány megbizásából. Kövy titkár. —

* **A helybeli jogász-seyélyző-egylet** lévén hivatva első sorban a tisztelt közönség számára képzett tanitókat, nevelőket szolgáltatni, — választmányi határozat folytán fölkérem mindazon tisztelt szüléket, gyámokat, kik gyermekeiket, illetőleg gyámoltjaik mellé szakavatott házitanitót, nevelőt óhajtanak venni, hogy ebbeli akaratukat velem levélben, vagy szóval közölni, és ez ügyben hozzám (Battyányi utcza 2551-ik szám) fordulni sziveskedjenek. — Debreczen, 1877. october 4. Budaházy Zoltán j. s. b. elnök.

* **Gusztrinyi Sándor**, az országszerte nagy hirnévre szerttett szabász még mindég városunkban időzik. Hölgyeink! ragadják meg ez alkalmat, hogy elsajátithassák a női nem legfőbb legszükségesebb tudományát. Nevezettnek hires multja, e téren nagy tapasztalása fényes bizonyiték arra nézve, hogy jobb mestertől azt meg nem tanulhatják. Bejelentések Gyürky Sándor papirkereskedésében elfogadtatnak.

* **Vásári élet**. Helybeli kereskedőink közül Burghold Vilma, Burger Lipótné, Deutsch A. s testvére, Kramer I. Rochlitz R. a piaczról már a külvásártére költöztek. Iparosaink pedig e hét végén és vasárnap seregelnek ki. Jó vásárt!

* **Debreczen városa**, s közönsége érdekében nem mulaszthatjuk el tölemliteni, hogy a széchényi utcai „Korona" vendéglő, mely nevezett utcának jelentékeny diszességére szolgál, a közönség de különösen az utazó idegenek szeme elől csak nem egészen el van takarva. A „Korona" vendéglő tőszomszédságában s a város tulajdonát képező az egyház által kibérelt ház előtt ugyanis van egy óriási fa, mely nevezett vendéglőnek homlokzatát eltakarja, sőt az oda ültetett fáknak növését akadályozza. Nem tudjuk, vajon a „Korona" tulajdonossa Nemes Gábor, ki nagy áldozatokkal s mindenesetre városunk szépitése szempontjából alakitotta a vendéglőt, beleegyezésével s óhaja szerint történik-e, hogy a rendőri szempontból is eltávolitandó fa ott disztelenkedjék, a vendéglőnek hátrányára, a szépizlés rovására.

* **A „debreceni önkéntes tüzoltó egylet"** f. é. és hó 6-án, szombaton délután 4 órakor a laktanyán (csapó u. elején, volt conser) az egyenruhákra árlejtést tart, mire a vállalkozók meghivatnak. Debrecen okt. 4. A főparancsnok.

* **A szüret** kerteinkben megkezdetett, Lesz már vinkónk! Közép termésre számolhatunk. Bizony már két év óta nem kóstoltuk a karczost.

* **Szinházi hirek**: Szombaton uj szereposztással a közkedveltségü, kedves 4 felv. szinmü „A két árva" kerül szinre. — Legközelebbi népszinmüi ujdonságok lesznek a népszinháztól „A vereshaju" „Zsandár", az operette téren pedig „Javotte" „Kis menyecske" és „Kis asszony feleségem." Ugy látszik Temesváry jól ellátta magát e téli idényre, hogy a közönségnek élvezetet nyujtson, csak ez igyekezet méltó pártolással jutalmaztassék.

* **Kard, azaz hogy panganét**. Keddi lapunkban az egy éves önkéntesekről az jelent meg, hogy kardjukat csörtetik végig az utcán. A mi azok oldalán lóg, nem kard, hanem — hanem panganét. (Ozstrák-magyar nyelven: bagnét).

Országgyülés.

— Képviselőház, okt. 3. —

Elnök Ghyczy Kálmán.

Tisza Kálmán miniszterelnök a mai ülésen ezen ülésszak munkarendjét adja elő. A következő ügyek elintézését kérné: A bagabell ügyekről szóló törvényjavaslat; a közgazdasági uj kiegyezéssel kapcsolatban levő törvényjavaslat; szesz és cukoradókról szóló javaslat; a banküguben beterjesztett jelentés kapcsolatban a kiegyezéssel egybefüggő több törvényjavaslat; a büntető törvénykönyv javaslatának törvényre emelése; — a határőrvidéki vasutakról szóló törvényjavaslat.

Simonyi Ernő és Lichtenstein József a kiegyezési előterjesztések együttes tárgyalását sürgetik.

Csatár Zsigmond az iránt interpellálja a miniszterelnököt, hogy van-e tudomása az „Egyetértés" 247. számában megjelent „A pénzügyi ököljog" és „A botrányok özöne" czimü czikkekről, s ha van, tett-é intézkedéseket az igazság kideritésére, és ha a czikkek tartalma igaz, a kincstár megkárositásával vádolt Rácz Atanáz kir. tanácsosnak hivatalától való felmentésére.

Vagy a miniszereket is sértő közlemények irója elen megindittatott-e a sajtóper? hogy ez, ha igazat irt, állitását bebizonyithassa, vagy ha alaptalanul sértett, büntetését elvegye.

Utólsó posta.

— Erdély mégis lángban áll! A befogatások folynak Háromszéken, Csikban, Udvarhelyszéken. Kézdi-Vásárhelyen a megyei tisztikar egy „fegyencz-csapat." A kir. ügyész (dákó-román) rendre fogatja el a magyarokat. A falukat éjjel motozzák. Eddig csak 1500 fegyvert találtak. A fegyverek legujabb kitünő szerkezetüek, kettős csővel egymás felett s hátul töltők. Egy szállitmány Wodianer Bélának czimeztetett. Ő még nincs elfogva. Az elkeseredés óriási a Székelyföldön. A „Közvélemény"-nek azt irják, hogy a mit az árulás megakadályozott, azt majd Tisza Kálmán kiméletlen s erőszakos föllépése fogja élöidézni,

Hir szerint az „Egyetértés" szerkesztősége is őrizet alatt áll Budapesten.

DEBRECZENI SZINHÁZ.

— Okt. 5. —

Szabó Bandi féllépte.

Adatik:

FALU ROSZSZA.

100 arany pályadijt nyert népszinmü dalokkal, tánczczal, irta Tóth Ede. Zenéjét Erkel E.

SZEMÉLYZET:

Feledi Gáspár biró Lovászi Lajos) gyermekei Toldy Boriska) T.-né
Bátki Tercsi árva Gyöngyösy E.
Göndör S. szolgal. **Szabó B.**
Finom Rózsi. Nyilvay J.
Csapó gazda Sághi
Csapóné Kovácsics E.
Sulyokné Nagy Sándorné
Tarisznyásné Zöldiné
Öreg paraszt Nagy Sándor
Megyei csendb. Ferenczi
Kónya Kántor Tukoray
Gonosz P. bakt. Aranyosi
Gonoszné Deák Kat.
Cserebogár J. Nagy Imre
Czene czigányp. Damu
Ádus, vén czimb. Dobay
„Makkhetes" kores. Fodor
Neje Takáts
Jóska béres Korádi

Parasztok Nép. Czigányok.

Szombaton, D. Ennery és Clermon legujabb nagyhatásu szinmüve, mely Párisban 385 előadást ért.

A két árva

szinmü 4 felvonásban 8 képpel.

A háboruról.

A „Debreczen" magán értesülése.

— Konstantinápolyból a mai kelettel távirják: Kars mellett óriási csata vivatott. A muszkákat Mihály nagyherczeg vezényelte. De szerencsésen tönkre tétettek. A muszkák rendetlen futással menekültek, s nem értek rá a törökökre visszatüzelni. Orosz forrás szerint is két tábornok s több tiszt esett el a muszkák közül.

— A dunai török hadsereg fővezérségét Szulejman vette át Mehemed Alitól, ki a fővárosba ment. A balkáni hadsereg fővezére Reouf basa lőn.

*

A kozákok és bolgárok Izvor mezővárost kirabolták, azután felgyujták, a törököket talyigákhoz s lófarokhoz kötözték, a támadókat aztán a törökök elkergették.

— **Az 1878-ik évi** államköltségvetést, részletes exposé kiséretében e hó közepe táján terjesztendi a pénzügyminiszter a ház elé. — Képviselői körökben nem tartják lehetőnek, hogy a budgettörvény még ez év végeig megalkottassék, s igen valószinü, hogy a kormány a jövő év első negyedére indemnity-t fog a törvényhozástól kérni.

A szerkesztő nyilt postája.

— **Pataky Árpád**, Budapest. Kivánsága teljesült. Számolok becses igéretére. **Kisujszállás**. „Régi dal, régi dal, diesőségről" . . . Vajon nem ujitnók meg? En megkezdtem. **Ér-Mihályfalva**. Egy kis szellemi érintkezés nem ártana. **H.-Szoboszló**. Kérlek, ne aludjatok. Itt az idő most, vagy soha!

Felelős szerkesztő:

SZATMÁRI KÁROLY.

(Szerkesztő lakása: kismesterutca 1385. sz. a.)

Háztartáshoz és dohányzáshoz szükséges czikkek.

Uj diszmü és nórinbergi áru kereskedés

ORMÓS FERENCZ fióküzlete

Debreczenben a főpiaczon Scheer Bernát ur házában a „Bika" szállodával szemközt.

Van szerencsém Debreczen város és vidéke nagyérdemü közönségét tisztelettel értesiteni, hogy

debreczeni fiók üzletemet

minden a nürnbergi és diszmü áruk körébe tartozó czikkekkel a legdusabb választékban szereltem fel, s azt

már átadtam

a közforgalomnak.

Jelszavam az üzletben: jóminőségü áruk, jutányos áron, pontos, előzékeny kiszolgálás; a jelszó szigoru megtartása mellett reményem van a n. é. közönség pártfogását minél nagyobb mérvben kiérdemelni.

Teljes tisztelettel

Ormós Ferencz,

norinbergi és diszmü áruk nagy kereskedés tulajdonosa Bécs, Szent-Istvántér 3. sz.

350. 6—60

Fegyverek, vadászati, lovagló és utazó eszközök.

Férfi és gyermek kalapok raktára.

Gyermek játékok és látszerészi czikkek

Alföldy Károly

helybeli állandó tánczmester.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget miszerint folyó évi október hó 10-én azaz szerdán tánctanitásomat megkezdem, kerülve minden tulterhelő igéreteket vagyok bátor megemliteni, hogy alapos tanmódom által a reám bizott növendékek, minden e müvészettel egybekötött tanokban u. m. szabályos testtartás, társasági megjelenés és illedelmes magaviselet, továbbá a legujabb divatu tánczok alapos oktatásban részesülnek, a most legujabb és közkedveltségü három lépésü keringőt már a mult évben is általánosan tanitottam.

A n. érd. közönség kegyes pártfogását kérve

Debreczen, 1877. okt. 4.

384 1—2 tisztelettel fentirt.

Ertekezni lehet velem lakásomon, vargautcza 2256. sz. a.

KLATTAUI FÉRFI INGEK.

VARRÓGÉPEK FŐRAKTÁRA.

Van szerencsém a t. cz. közönség becses figyelmét a dusan felszerelt varrógép raktáromra felhivni családok és iparosok számára. Részletfizetésre is tökéletes betanitással.

Mély tisztelettel

Holvay Gyula.

261 2—

FEHÉRNEMÜEK. RÖVIDÁRUK.

PAPLAN és MATRACZ RAKTÁR.

Uj siremlék üzlet

Szeletzky Károly

Debreczenben

ajánlja dus

Siremlèk telepèt

gránit-, márvány- és porond-kőből az üzlet változás miatt.

Figyelmeztetem a t. cz. közönséget, hogy a fent emlitett sirköveket gyári áron adom el.

Raktár: kisvárad-utcza 2110. sz.

383 1—3

HIRDETÈS.

Értesitjük a n. é. közönséget, hogy a ref. kistemplom melletti bazár épületben lévő

FÉRFI SZABÓ ÜZLETÜNKET

a legujabb divatu őszi és téli idényre való bel- és külföldi szövetekből dusan berendeztük.

Midőn ezen körülményt a n. é. közönség tudomására hozzuk, egyszersmind kérjük, hogy bennünket becses megrendeléseivel szerencséltetni sziveskedjék.

A megrendeléseket legujabb divat szerint, és jutányos ár mellett a legnagyobb pontossággal telyesitjük.

Debreczen, 1877. october 3.

tisztelettel

Dusóczky és Teszáry,

férfi szabók.

382. 1—3.

Árverèsi hirdetés.

Vagyonbukott Gáll József csődtömegéhez tartozó **bolti állványok** és gázfelszerelés f. okt. hó 7-én d. e. 10 órakor a helyszinén árverés utján el fognak adatni. Debrecen, 1877. okt. 1.

Torday Gábor, tömeggondnok.

387 1—1

Utazás Braziliába.

Utazók szállitása gőzhajóval **Rio Grande do Sul**-ba Dél-Braziliában, jelentékeny leszállitott utazási ár melllet. Közelebbi felvilágositást bérmentes levelekre ad **LOBEDANZ R. O.** Hamburgban, Baumwal No. 10. 366. 2—2.

Árlejtèsi hirdetés.

A reform. ápoldai szegények f. évi nov. 1-től 1878. nov. 1-ig tartó élelmezése az intézetben f. hó 6-ik napján d. u. 3 órakor tartandó árlejtés utján fog kiadatni. 385 1—2

Kiadó tulajdonos: **a debreczeni függetlenségi párt.**

Debrecen, 1877. Nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.